

25/7/13

מבחן זני קישוא חורפי בהשקיה בשתי איכויות מים הקיימות ברמת נגב

שותפים: רועי יוסף, מיכל עמיחי, שבתאי כהן, ציון שמר, רמי גולן, איימי חזקיהו

מטרת הניסוי:

בחינת זני קישואים חדשים וותיקים, לגידול בתנאי רמת נגב בשתילה חורפית, בהשקיה בשתי איכויות המים הקיימות באזור רמת הנגב, מים מתוקים (EC-1.5) ומים מליחים (EC-4).

שיטות וחומרים:

הניסוי נשתל במבנים מסוג מנהרה עבירה 2", על קרקע חול דיונה. חיפוי גג המבנה נעשה עם פלסטיק ורשת צל 30%. חיפוי הקרקע נעשה עם פלסטיק רציף שחור\כסף. כל מבנה חולק ל-2 חצאים אשר כל חצי הושקה במי הטיפול. הטיפול המתוק הושקה במי מקורות מתוקים אותם אנו מוהלים במים מליחים לרמה של EC 1.5. הטיפול המלוח הושקה במי הבאר המליחה כפי שהם ברמה של EC 4.

הניסוי נשתל לראשונה בתאריך 3/9/13 וגודל בשיטת ההדלייה ההולנדית. לאחר כשלושה וחצי חודשים החלפנו את השתילים בכדי לקבל יכול איכותי להמשך העונה. לא כל הזנים שנשתלו במועד הראשון היו זמינים גם למועד השתילה השני ולכן במועד השני נכנסו גם זנים חדשים. בנוסף לשני מועדי השתילה ערכנו תצפית על חלק מהזנים בה בדקנו את האפשרות לשתול את השתילים החדשים לצד הותיקים עם שלוחה נוספת של טפטוף מקבילה לשורה הותיקה ובמרחק של 30 ס"מ ממנה. המטרה של תצפית זו הייתה לבדוק האם ניתן להחליף את השתילים ולשמור על רצף קטיף והנבה.

השתילים נשתלו במרחקים של כל חצי מטר ורוחב שורה 1.66 מ'. שש ערוגות למבנה. הכנת השטח כללה קומפוסט בשיעור של 10 קוב\דונם, תיחוח וחיטוי. עם שתילה ולמשך שלושה שבועות דישנו עם דשן שפר 6:6:6, ולאחר מכן שפר 4:2:6 עד לסוף הגידול. רוב עונת הגידול השתמשנו בכוורות דבורי בומבוס להפריית הפרחים וכאשר כמות פרחים זכרים ירדה הוספנו שימוש בהורמון לחנטה.

הפרי נקטף שלוש פעמים בשבוע, מוין עלפי קריטריונים שונים לצורך אפיון הזן ונשקל, החל מהופעת הפירות הראשונים. דגימות נשלחו לסימולצית שיווק וקיבלו את ציון האיכות המורכב מ - 70% מוצקות, 30% רקבון עוקץ.

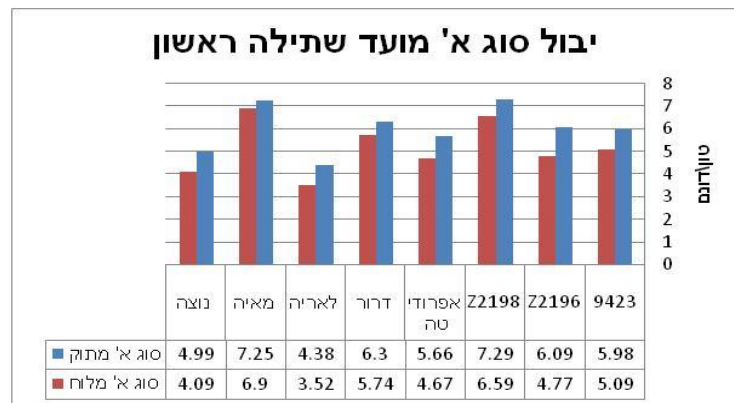
עלים תחתונים הוסרו במהלך הגידול וההדליה.

הניסוי הסתיים בתאריך 1.6.13.

חברת זרעים	תצפית על יבול ביניים	שתילה 23/01/2013	שתילה 03/09/2013	שם הזן\מס' חזרות
עדן	לא	0	4	9423
זרעים גדרה	כן	4	4	אפרודיטה
עדן	כן	4	4	לאריה
זרעים גדרה	לא	0	4	נוצה
רימי	כן	4	2	Z2196
רימי	לא	4	2	Z2198
מרחב אגרו	לא	0	2	דרור
מרחב אגרו	כן	4	2	מאיה
רימי	לא	4	0	Z2201

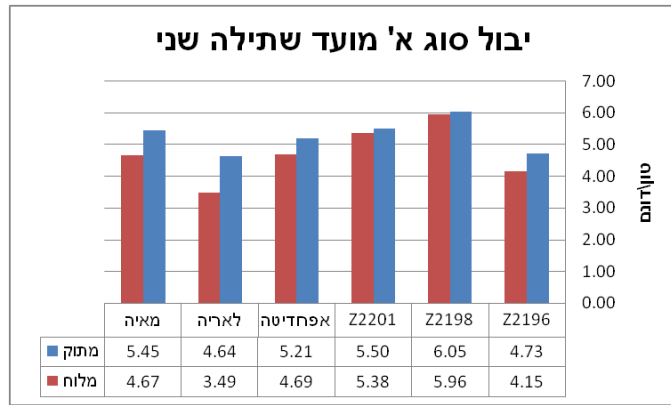
טבלה 1: פרוט הזנים במועדי השתילה השונים.

תוצאות:

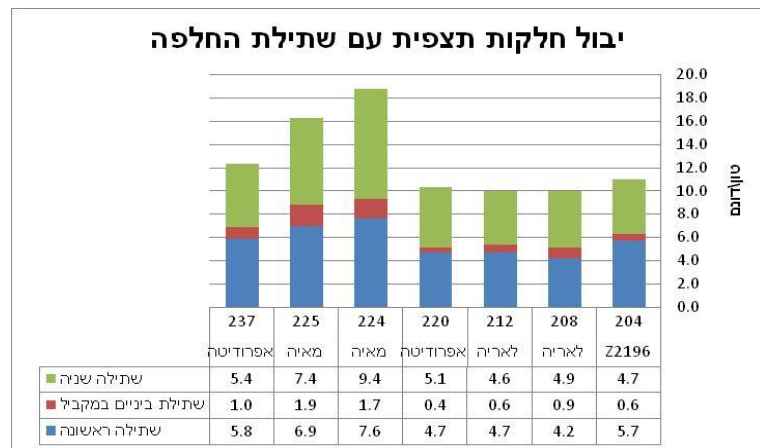

גרף 1: סה"כ יבול סוג א' שהתקבל במועד השתילה הראשון, בשתי רמות המליחות.

כל הזנים הראו יתרון בהנבט יבול סוג א' תחת טיפול השקיה במים מתוקים (1.5EC). ההבדלים ביבול סוג א' בין טיפולי ההשקיה השונים נעים בין 5% תוספת (אפרודיטה) ל-27% תוספת (Z2196), ליבול הטיפול המתוק.

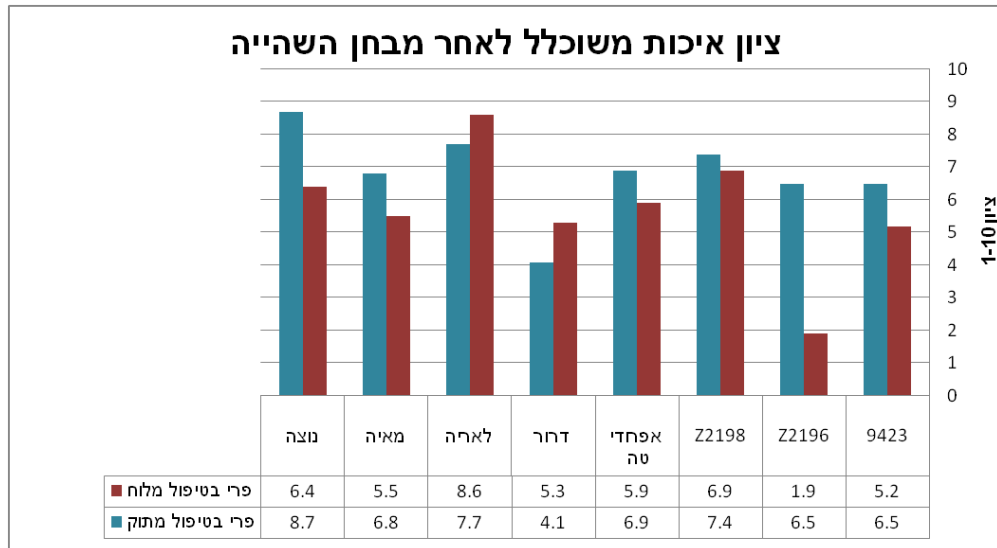

גרף 2: סה"כ יבול סוג א' שהתקבל במועד השתילה השני, בשתי רמות המליחות. בשני הזנים Z 2196, 2198 התחלפה המגמה בין שני השתילות ובשתילה השנייה הטיפול המלוח נתן יותר יבול מסוג א'.

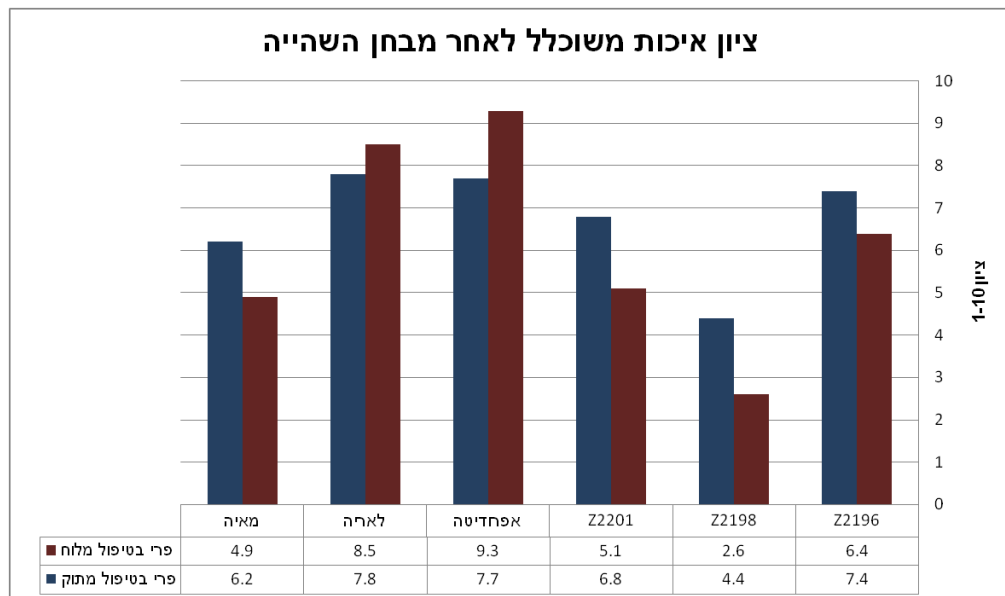

גרף 3: סיכום תצפית יבול סוג א' של חלקות שהשתתפו בשני המועדים עם יבול הביניים (שתילת החלפה במקביל לקיים).

בתצפית שביצענו לקבלת יבול ביניים ראינו שע"י שתילת החלפה במקביל לשתילים קיימים ועקירה של הותיקים רק לאחר קבלת יבול מהשתילה הצעירה, ניתן לקבל תוספת יבול ורצף הנבה. בשלושת הזנים אפרודיטה, לאריה ו-Z2196 התקבלה תוספת יבול סוג א' של 550-750 ק"ג בממוצע לדונם. בזן מאיה התקבלה תוספת יבול סוג א' של 1.82 טון/דונם בממוצע.

גרף 4: תוצאות האיכות, ציון האיכות המשוקלל, בזנים בטיפולים השונים. מועד שתילה ראשון (3/9/13).

גרף 5: תוצאות האיכות, ציון האיכות המשוקלל, בזנים בטיפולים השונים. מועד שתילה שני (23/1/13).

סיכום ומסקנות:

בדומה לניסיונות שבוצעו בעונות הקודמות, גם כאן מצאנו כי הגידול בהדליה והסרת העלים מאפשרים גידול נקי ממחלות, היכול להמשך לאורך זמן ארוך יותר.

בניסוי זה נמצא שתוצאות האיכות בהשקיה במים מליחים, בחלק מהזנים, היו גבוהות יותר מאשר בטיפול המתוק. לנקודה זו ישנה חשיבות גדולה, משום שזה יכול לפצות על הירידה ביכול הכללי, אם היכול הינו בעל איכות וחיי מדף טובים יותר, בהשקיה במים אלו.

יש לבחון האם השקיה במים מהולים, לרמת EC נמוכה יותר (2.5 dS/m) מזו שנבחנה כעת (4 Ds/m) יביאו לתוצאות טובות יותר מבחינת היבול, אך עדיין יעניקו את היתרון באיכות.